

Stichting Vestingstad Valkenburg
Opgericht: 8 april 2004

Valkenburg, 06-12-2006

De Heren van Valkenburg **“Dirk I” (1212-1228)**

Zoals u in het vorige artikel heeft kunnen lezen, is Dirk I de zoon Arnold III van Kleef (†1199) en Aleidis Gravin van Kleef-Heinsberg en daarmee een achterneef van Gozewijn IV. Gozewijn IV en Aleidis hadden namelijk een gemeenschappelijke grootvader in de persoon van Gozewijn II. Met Dirk I komt Valkenburg dus aan het Huis Kleef-Heinsberg. Dirk volgde in 1200 zijn vader op als Graaf van Heinsberg en werd in 1212 heer van Valkenburg. Dirk werd evenals zijn voorgangers tot de Rijksgroten gerekend. Zo was hij op 25 juli 1215 aanwezig bij de kroning van koning Frederik II te Aken. Dirk legde bij deze gelegenheid, de kruisgeloofte af voor een nieuwe kruistocht die op aandringen van Paus Innocentius III werd beraamd. Deze kruistocht ging echter niet door wegens het overlijden van Innocentius III.

Dirk I komt in vele akten en oorkonden voor. Zo treed hij in 1220 samen met de Hertog van Brabant en andere edelen als scheidsman op in het geschil tussen Engelbert I Aartsbisschop van Keulen en Walram van Limburg en diens zoon, inzake het graafschap Berg. Aan de hand van de vele akten en oorkonden is ook Dirks zegel bekend. Het draagt het omschrift “Sigillum Theoderici de Heinsberg” (zegel van Theodoor/Dietrich/Dirk heer van Heinsberg). Het omschrift van het contrazegel luidt: “et de Valkenberg” (en van Valkenburg). De voorkant vertoont een ridder in volle wapenrusting, het contrazegel een rotsachtige berg waarop een valk met gespreide vlucht, het geheel tussen twee bomen. Zowel zijn voorganger Gozewijn IV als zijn opvolger Dirk II voerden nagenoeg hetzelfde wapen.

Dirk was getrouwd met Isalda van Limburg, dochter van Hertog Hendrik III van Limburg.

Uit dit huwelijk werden 4 kinderen geboren te weten: Agnes erfdochter van Heinsberg die getrouwd was met Hendrik I Graaf van Sponheim, Hendrik Proost van St. Aposteln te Keulen, Mechteld getrouwd met Arnold II Graaf van Heusden en ene Dirk die reeds vroeg gestorven is. Na het vroege overlijden van zijn eerste vrouw Isalda in 1221, trouwde Dirk I, met Beatrix van Kyrburg, dochter van Wildgraaf Gerhard van Kyrburg-Dhaun en Paltsgravin Agnes van Wittelsbach.

Beatrix was de weduwe van Philipp II van Bolanden en een halfzuster van Otto van Eberstein, proost van het kapittel van St. Servaas te Maastricht en proost van het Akense munster. Uit het huwelijk van Dirk I en Beatrix werden vermoedelijk 5 kinderen geboren te weten: Dirk II, Engelbert II de latere Aartsbisschop van Keulen, Arnold, Winand en een dochter die niet van naam bekend is maar kloosterjuffrouw was te Heinsberg.

Dirk I van Valkenburg overleed op 4 november 1228, volgens het necrologium van het klooster te Heinsberg. Beatrix heeft haar man Dirk I, overleefd en daar Dirk II nog minderjarig is, komt Beatrix tussen de jaren 1230 en 1236 voor als “domina de Valkenburg”. Dirk II volgt pas in 1237 zijn vader op als heer van Valkenburg. Meer over Dirk II in het volgende artikel van de Stichting Vestingstad Valkenburg.

Voor meer informatie over de SVV kunt u terecht op: www.vestingstadvalkenburg.nl

Auteur: Marc Habets

Bronnen : J.M. van de Venne, *Geschiedenis van het kasteel van Valkenburg, zijn heren en hun drossaarden, 1951*
S. Corsten, *Die Herren von Valkenburg, 1981*
Datenbank: *Genealogie im Mittelalter, 2006*